

22.3.2023

Valtioneuvoston asetus Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta

Pääasiallinen sisältö

Maatalousyrittäjän eläkelain (1280/2006) 123 §:n mukaan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesääntö annetaan valtioneuvoston asetuksella. Asetuksessa säädetään tarkemmin valtuuskunnan asettamisesta, kokoonpanosta, tehtävistä ja päätöksenteosta. Asetuksessa säädetään tarkemmin myös hallituksen asettamisesta, kokoonpanosta ja päätöksenteosta sekä hallituksen ja sen asettamien jaostojen tehtävistä sekä Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen nimenkirjoitusoikeudesta.

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annettua valtioneuvoston asetusta (1404/2006) ehdotetaan muutettavaksi ensinnäkin tilintarkastajan valintaa koskevan säännöksen osalta. Valtuuskunta valitsisi tilintarkastajan syyskokouksessaan neljän vuoden välein tai tarvittaessa useammin.

Toiseksi asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että vaatimus kokouskutsun lähettämisestä kirjattuna kirjeenä poistetaan. Jatkossa kokouskutsu voitaisiin lähettää sähköisesti tai postitse.

Kolmanneksi asetusta ehdotetaan muutettavaksi siten, että siihen lisätään säännökset koskien kokousten järjestämistä sähköisessä toimintaympäristössä tai siten, että osa jäsenistä osallistuu kokoukseen etäyhteydellä sähköisessä toimintaympäristössä.

Tausta

Valtioneuvoston asetus Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä (1404/2006) on tullut voimaan 1.1.2007 ja sitä on muutettu kerran kumoamalla asetuksen 3 § 30.12.2009.

Maatalousyrittäjän eläkelain 11 luku sisältää Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hallintoa koskevat säännökset. Valtuuskunnan tehtävistä ja päätöksenteosta säädetään lain 117 §:ssä. Hallituksesta säädetään lain 118 §:ssä. Lain 123 §:n mukaan Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen hallinnon järjestämisestä annetaan tarkemmat säännökset ohjesäännöllä, joka annetaan valtioneuvoston asetuksella. Asetuksessa säädetään tarkemmin muun muassa valtuuskunnan ja hallituksen asettamisesta, kokoonpanosta, tehtävistä ja päätöksenteosta.

Nykytila ja sen arviointi

Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen ohjesäännöstä annetun asetuksen 4 §:n 3 momentissa säädetään Maatalousyrittäjien eläkelaitoksen valtuuskunnan syyskokouksessa käsiteltävistä asioista. Asetuksen 4 § 3 momentin 2 kohdan mukaan syyskokouksessa on valittava tilintarkastajat ja varatilintarkastajat sekä päätettävä heidän palkkioistaan ja matkakustannusten korvaamisen perusteista. Maatalousyrittäjien eläkelaitos (Mela) on julkinen hankintayksikkö ja sen on säännöllisin väliajoin kilpailutettava

tilintarkastajan valinta. Kilpailutus tapahtuu yleensä noin neljän vuoden välein. Nykyinen säännös ei vastaa tilintarkastajan valintaa ja kilpailutusta koskevaa käytäntöä. Lisäksi nykyinen säännös ei täysin vastaa maatalousyrittäjän eläkelain 117 §:n 2 momentin 2 kohdan sanamuotoa, jonka mukaan valtuuskunnan on valittava tilintarkastaja ja mahdollinen varatilintarkastaja.

Asetuksen 5 §:n mukaan kutsu valtuuskunnan kokoukseen on toimitettava kirjatulla kirjeellä tai muulla tavalla todisteellisesti viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kutsun toimittaa hallitus taikka valtuuskunnan puheenjohtaja tai, jos tämä on estynyt, varapuheenjohtaja. Kutsun kirjattuna kirjeenä lähettämisen on koettu hankaloittavan kutsun vastaanottamista esimerkiksi silloin, kun valtuuskunnan jäsen asuu maaseudulla, jossa asiointimatkat voivat olla pitkiä. Kutsun lähettäminen sähköisenä viestinä tai tavallisena kirjeenä voisi helpottaa kutsun lähettämistä ja vastaanottamista.

Asetus ei sisällä säännöksiä sähköisessä toimintaympäristössä järjestettävistä hallituksen tai valtuuskunnan kokouksista.

Ehdotukset

Tilintarkastajien valintaa koskevaa 4 §:n 3 momentin 2 kohtaa ehdotetaan muutettavaksi. Lainkohtaa ehdotetaan muutettavaksi siten, että tilintarkastaja ja mahdollinen varatilintarkastaja valitaan joka neljäs vuosi tai tarvittaessa useammin. Mela on julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetussa laissa (1397/2016) tarkoitettu hankintayksikkö. Tilintarkastus on palvelu, joka Melan on julkisena hankintayksikkönä kilpailutettava. Tilintarkastajan valintaa koskevaan säännökseen ehdotettu muutos olisi kilpailutuksen kannalta tarkoituksenmukainen muutos, ja se myös vastaisi nykyistä käytäntöä, jonka mukaan tilintarkastaja valitaan noin joka neljäs vuosi. Tehtyihin kilpailutuksiin voi liittyä myös kahden vuoden optio, jonka vuoksi säännökseen olisi tarpeen lisätä mahdollisuus valita tilintarkastaja tarvittaessa useammin.

Asetuksen 5 § 1 momenttia ehdotetaan muutettavaksi siten, että vaatimus kutsun toimittamisesta kirjattuna kirjeenä poistetaan. Kutsu valtuuskunnan kokoukseen voitaisiin toimittaa sähköisesti tai postitse viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta. Ehdotuksessa säilytettäisiin mahdollisuus lähettää kokouskutsu postitse. Säännöksessä muutettaisiin myös toimittamisen aikarajaa siten, että kutsu kokoukseen tulisi toimittaa viikon sijaan kahta viikkoa ennen kokousta. Esimerkiksi Kevasta (66/2016) tai Eläketurvakeskuksesta annetuissa laeissa (397/2006) ei ole kokouskutsun toimittamista koskevia säännöksiä tai vaatimuksia kutsun toimittamisesta esimerkiksi kirjatuna kirjeenä. Kokouskutsua koskevia säännöksiä on kuitenkin Eläketurvakeskuksesta annetun asetuksen (1010/2006) 3 §:ssä, mutta siinäkin ei edellytetä kokouskutsun lähettämistä kirjattuna kirjeenä, vaan säännöksen mukaan ”Kutsu edustajiston kokoukseen on toimitettava kirjeellä tai sähköisellä viestillä viimeistään kaksi viikkoa ennen kokousta.” Myös tämä tukee ehdotettua muutosta, jolla luovuttaisiin vaatimuksesta toimittaa kokouskutsu kirjattuna kirjeenä sekä helpotettaisiin kokouskutsun lähettämistä ja vastaanottamista sallimalla sähköisesti tai tavallisena kirjeenä lähetty kutsu.

Lisäksi 5 §:ään lisättäisiin 2 momentti, jonka mukaan valtuuskunnalle kuuluvista asioista päätetään kokouksessa, joka voidaan järjestää myös kokonaan sähköisessä toi-

mintaympäristössä tapahtuvana kokouksena tai siten, että osa jäsenistä osallistuu siihen etäyhteydellä sähköisessä toimintaympäristössä. Valtuuskunnan kokoukset voitaisiin siten jatkossa järjestää niin sanottuina perinteisinä eli kokouspaikalla pidettävänä kokouksina tai vaihtoehtoisesti kokonaan tai osittain sähköisessä toimintaympäristössä. Sähköisellä kokouksella tarkoitettaisiin sähköisessä toimintaympäristössä toteutettua kokousta, johon osallistuttaisiin sähköisen yhteyden avulla osallistujan valitsemasta paikasta käsin. Tällaisten kokousten sallimisella halutaan helpottaa kokouksiin osallistumista antamalla osallistujalle mahdollisuus valita hänelle sopivin osallistumismuoto.

Päätösvaltaisuuden osalta on säännökset asetuksen 7 § 1 momentissa, jonka mukaan ”Valtuuskunta on päätösvaltainen, kun vähintään puolet jäsenistä on saapuvilla”, ja 10 § 2 momentissa säädetään vastaavalla tavalla hallituksen päätösvaltaisuudesta. Todettakoon, että asetuksen sanamuoto laajenee tarkoittamaan myös sähköisessä toimintaympäristössä kokoukseen osallistujia.

Hallitusta koskevaan 10 § 5 momenttiin lisättäisiin ehdotettua 5 § 2 momenttia vastaava säännös. Hallitukselle kuuluvista asioista päätettäisiin kokouksessa, joka voidaan järjestää myös kokonaan sähköisessä toimintaympäristössä tai siten, että osa jäsenistä osallistuu siihen etäyhteydellä sähköisessä toimintaympäristössä.

Asetus ehdotetaan tulevan voimaan 1 päivänä huhtikuuta 2023.

Valmistelu

Asia on valmisteltu sosiaali- ja terveysministeriössä virkatyönä. Maatalousyrittäjien eläkelaitos Mela on ehdottanut muutoksia kyseiseen asetukseen.

Asetusluonnoksesta pyydettiin lausuntoja lausuntopalvelu.fi:ssä. Lausuntoja annettiin yhteensä neljä kappaletta. Lausunnon antajista kolme, tahoja, Maatalousyrittäjien eläkelaitos, Akava ry, STTK ry, kannatti muutosehdotuksia sellaisenaan. Eläketurvakeskus kannatti muutoksia, mutta ehdotti kokouskutsun toimittamisen aikarajan pidentämistä yhdestä kahteen viikkoon. Lisäksi Eläketurvakeskus ehdotti täsmennyksiä muistioon. Lausuntopalautteen pohjalta täsmennettiin lausuntomuistiota ja muutettiin asetusluonnokseen kokouskutsun toimittamisen aikarajaa kahteen viikkoon.

Vaikutukset

Asetusmuutoksen tavoitteena on nykyaikaistaa Melan hallintoelinten kokouskäytäntöjä koskevia säännöksiä. Sähköisen kokouskutsun lähettämisen salliminen helpottaa kokouskutsun lähettämistä ja sen vastaanottamista. Sähköisten kokousten järjestämisen helpottaminen ja etäosallistumisen salliminen helpottavat valtuuskunnan kokousten järjestämistä ja niihin osallistumista. Tietoliikenneyhteyksien ja kokouspalveluiden kehitys tekevät tällaisista verkossa järjestettävistä kokouksista käyttökelpoisen vaihtoehdon perinteiselle kokoukselle. Asetusmuutoksen myötä digitalisaation tarjoamat vaihtoehdot voidaan hyödyntää kokouskäytännöissä nykyistä joustavammin. Melan valtuuskunnan jäsenissä on paljon maatalousyrittäjiä, jotka asuvat ympäri Suomea. Digitalisaation mahdollisuuksien hyödyntäminen kokouskäytännöissä helpottaa etenkin maatalousyrittäjien osallistumista valtuuskunnan kokouksiin.

Muutoksella ei ole taloudellisia vaikutuksia.

Esitys

Esitetään, että valtioneuvosto antaa asetuksen maatalousyrittäjien ohjesäännöstä annetun valtioneuvoston asetuksen muuttamisesta.